

29 Şubat 2016

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610-5822
Konu : Yazılı Soru Önergesi(7-231)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 11.12.2015 tarihli ve 43452547-120.07-6854 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Kenan TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/231 esas numaralı yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-231 Esas Numaralı Onerge Cevabı (2 sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET KENAN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/231)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

İzmir'in Tire İlçesi'ne bağlı Akçaşehir Mahallesi yıllardır faaliyet gösteren Tire Linyit Kömür madeninin üretimi nedeniyle çevredeki yerleşim birimlerinde ve zeytin, incir bahçelerinde meydana gelen büyük toprak yarıkları ile evlerinde oluşan çatlaklar nedeniyle uzun süredir mağduriyet yaşanmaktadır.

Bu bağlamda;

- Tire Akçaşehir Mahallesi'nde faaliyet gösteren Tire Linyit Kömür işletmesine hangi tarihte, hangi incelemeler sonucunda ruhsat verilmiştir?
- Akçaşehirliilerin oturdukları evlerde oluşan çatlaklar, tarım arazilerinde genişliği 2 mt., derinliği 20 mt.'yi bulan yarıkların yarattığı yaşamsal tehlikeler için Bakanlığınız ne gibi önlemler alacaktır?
- 2014 yılında yaşadığımız maden felaketleri sonrasında 2015 yılında da üzücü olaylar yaşamamak için Akçaşehir'de yaşayan mağdur ailelerin bu madenden doğan zararları ne şekilde karşılanacaktır?
- Konunun önemi nedeniyle başka hangi Bakanlıklarla ortak bir girişim yürütülerek, evlerde ve arazilerde meydana gelen olumsuzlukların daha da ileriye gitmesi önlenecektir?
- Bugüne kadar Akçaşehir'in görmüş olduğu yaşamı tehlikeye atan maden ocağının yarattığı olumsuz gelişmeler hakkında Bakanlığınız ne gibi işlemler yapmış, hangi tedbirleri uygulamaya koymuştur?
- Bakanlık olarak Akçaşehirliilerin açmış olduğu davalara müdahil olarak, insan yaşamının daha önemli olduğu gösterilecek midir?
- Akçaşehir Mahallesi'nde faaliyet gösteren Tire Linyit Kömür işletmesi en son hangi tarihte denetlenmiş olup, ne gibi eksiklikler tespit edilmiş ve sonucunda hangi işlemler yapılmıştır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Ülkemizde madencilik faaliyetleri 3213 sayılı Maden Kanunu ve ilgili Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ruhsatların ne şekilde kimlere verileceğine yönelik işlemler Maden Kanununun ilgili maddeleri ile hüküm altına alınmıştır. Gerek maden arama ruhsatı verilmesi aşamasında gerekse işletme ruhsatı verilmesi aşamasında kanunda belirlenmiş açık hükümler uygulanmaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı yöntemlerle yapılabilmesi, faaliyetler esnasında çevrenin en az etkilenmesini sağlayacak tedbirlerin alınması ve doğal dengenin korunmasına yönelik olarak maksimum tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla gerekli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen ruhsatların sahiplerinin, ruhsat alanlarında üretim yapabilmeleri için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 inci maddesi gereği, arazinin mülkiyet durumuna göre; orman ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan, tapulu tarım arazisi ise tapu sahibinden, mera ise İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden izin alması zorunludur. Diğer taraftan ruhsat alanlarında yapmayı planladıkları üretimin çevreye vereceği olası zararlar (patlatma, sarsıntı, toz, gürültü vs.) konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) izni ile İl Özel İdarelerinden Gayri Sıhhi Müessese (GSM) izin belgesi/ruhsatı almaları zorunludur. Söz konusu izin belgeleri almamaları halinde Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ruhsat sahalarına üretim/işletme izni verilmemektedir.

Çevre Kanunu gereği sit alanları, su kaynakları, baraj gölleri, yerleşim yerleri ve mutlak koruma alanları ÇED kapsamında mutlaka göz önünde bulundurulmaktadır. Bu işlem için ÇED kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan ÇED Olumlu Belgesinin ve bu belge alınırken konuyla ilgili tüm kurumların uygun görüşünün alınması zorunludur. Mera alanları için 3213

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET KENAN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/231)**

sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesi hükümleri ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında işlem yapılmaktadır.

Ruhsat sahiplerinin, madenin topraktan üretimini yaptıktan sonra gerçekleştirecekleri işlemler için kuracakları tesislere ilişkin yatırımlarını diğer sektörlerde yapılan fabrika-atölye-tesis yatırımları gibi yürürlükte bulunan mevzuatlardaki prosedürleri takip ederek gerçekleştirmektedirler. Bu faaliyetler esnasında bazı izinlerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler v.b. gibi kurumlardan alınması gerekmektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde madencilik faaliyetleri Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından rutin olarak denetlenmekte ayrıca bu denetimler dışında gerek vatandaşlardan gerekse diğer kurumlardan gelen şikâyet/ihbar gibi durumlarda ruhsat sahalarında denetimler yapılmaktadır. Yapılacak/yapılan bu denetimler sonucunda Maden Kanununun 7 nci maddesine aykırı olarak izinsiz faaliyet gösterildiği veya çevre ve insan sağlığına zarar veren faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde ruhsatlar için işlem yapılarak faaliyetleri durdurulmaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanda, yapılan faaliyetlerle ilgili olarak kendi mevzuatlarına göre izin veren diğer kurumlar ve mülki idare birimlerince de denetimler yapılmakta olup sonuçları Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne bildirilmektedir. Yapılan denetimlerde mevzuata aykırı ve usulsüz çalışma yapıldığı belirlenen ruhsat sahalarındaki faaliyetler gerekli tüm önlemler alınıncaya kadar durdurulmakta, kanun, yönetmelik ve projelerine uygun faaliyette bulunmadığı tespit edilen bu ruhsat sahiplerine 7 nci Madde kapsamında teminat iradı olmak üzere idari para cezası uygulanmaktadır.

İzmir İli Tire ilçesi Akçaşehir Mahallesi sınırlarında S:751 sayılı Tire Linyit Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi uhdesinde bulunan ruhsat sahası 25.03.1992 tarihinde 6309 sayılı kanuna göre 40 yıllık (25/03/2032 tarihine kadar) işletme ruhsatı temdit edilmiş olup, halen yeraltı yöntemi ile üretim faaliyetlerine devam etmektedir.

Bahse konu ruhsat sahasının yeryüzündeki kısımlarıyla ilgili olarak yapılan uyarı üzerine, gerekli önlemler alınmış ve bu konuda yargı süreci devam ettiğinden, yerüstü hareketlerinin ve tasman olaylarının gözlemlenmesi, takip edilmesi ve kayıt altına alınması sağlanmıştır. Maden ocaklarında tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için ruhsat sahiplerine Maden Kanunu kapsamında idari yaptırımlar uygulanmakta olup, hukuki süreci devam eden işlerle ilgili olarak sürecin sonlanması beklenmektedir.

Şirket köylülerinin şikâyeti üzerine değişik tarihlerde Genel Müdürlük makamının olurları ile tetkik edilmiştir. Ayrıca ruhsat sahasındaki konuya ilişkin olarak ruhsat sahibine ve İzmir Valiliğine yazı yazılmıştır. Söz konusu ruhsat sahasındaki yeraltı faaliyetleri Makamın 12/08/2015 tarih ve 4338 sayılı oluru ile denetlenmiş olup, mahallinde tetkik anında İzmir Valiliği tarafından gönderilen 25.06.2015 tarihli 1147 sayılı yazıda belirtilen 7 ayrı noktadaki şikâyetlerle ilgili olarak her bir noktada tespitler yapılmış olup, eksikliklerin giderilmesi için ruhsat sahibi yerinde tespit tutanağıyla uyarılmıştır.

Tire ilçesi Akçaşehir Mahallesi sınırlarında faaliyette bulunan S:751 sayılı Tire Linyit Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin ruhsat sahasındaki yeraltı faaliyetleri ile ilgili olarak, Akçaşehir köylülerinin şikâyetleri ile ilgili yargısal süreç devam etmekte olup mahkeme tarafından alınacak karar maden kanunu kapsamında işleme konacaktır.